

Analiza rynku turystycznego Brazylii

Weronika Kwas

2017r.

Weraa93@gmail.com

Spis treści

Wstęp.....	4
I. Podstawowe uwarunkowania rozwoju turystyki przyjazdowej, krajowej i wyjazdowej.....	5
1. Ogólne informacje o Brazylii.....	5
2. Atrakcje turystyczne przyciągające największą liczbę turystów.....	8
3. Infrastruktura turystyczna i komunikacyjna.....	9
4. Podstawowe determinanty konsumpcji turystycznej ludności.....	11
Ceny	11
Inflacja.....	12
Uwarunkowania klimatyczne	12
5. Narodowa administracja turystyczna	13
Narzędzia promocyjne.....	13
Rynki docelowe.....	13
Inne uwarunkowania rozwoju turystyki	13
II. Rynek recepcji turystycznej- turystyka krajowa.....	14
1. Motywy podróży	15
2. Najczęściej odwiedzane regiony	15
3. Długość pobytu i środki lokomocji	16
4. Loty krajowe	17
III. Rynek recepcji turystycznej (zagraniczna turystyka przyjazdowa)	18
1. Przyjazdy i główne obszary emitujące	18
Główne cele podróży.....	20
Główne miejsca zakwaterowania	20
Środki lokomocji.....	21
Długość pobytu	21
2. Dochody z turystyki przyjazdowej.....	22
Wpływy z turystyki	22
3. Analiza profili konsumenckich	24
4. Główne obszary koncentracji przyjazdowego krajowego ruchu turystycznego	25
Główne miasta koncentracji turystycznej.....	25
Przyjazdy turystów zagranicznych.....	26
IV. Rynek emisji turystycznej (turystyka wyjazdowa)	26
1. Ulubione destynacje mieszkańców analizowanego kraju/regionu	26
2. Wydatki na wyjazdy zagraniczne.....	28

3. Poziom aktywności turystycznej mieszkańców danego kraju/regionu w turystyce zagranicznej	29
Wydatki na turystykę międzynarodową (mld USD)	29
Liczba wyjazdów.....	30
V. Znaczenie badanego rynku dla Polski	31
1. Analiza przyjazdów do Polski/regionu z opisywanego rynku	31
Turystyka do Polski.....	35
2. Analiza wydatków w Polsce turystów pochodzących z analizowanego rynku.....	37
Podsumowanie	38
KLAUZULA	39
Bibliografia	40
Spis rycin.....	41

Wstęp

Celem pracy jest przedstawienie rynku turystycznego Brazylii. Zawarte w niej informacje, mają na celu zaprezentować dane dotyczące recepcji turystycznej, a także ruchu emisyjnego Brazylijczyków. Przedstawiony zostanie wpływ wyjazdów Brazylijczyków na Polski rynek turystyczny.

Kraj położony jest w Ameryce Południowej i jest to największe państwo tego kontynentu z największą liczbą mieszkańców. Wyróżnia się tropikalnym klimatem, zachwycającą naturą, czyli lasem Amazonii i Wodospadami Iguazu oraz niesamowitymi plażami. Brazylia najbardziej rozślawiona jest przez Karnawał w Rio de Janeiro, który co roku przyciąga turystów z całego świata. Mówi się, że każdy człowiek powinien raz w życiu zobaczyć karnawał w Rio.

Praca składa się z 5 rozdziałów. Pierwszy z nich zawiera ogólne informacje o kraju, o atrakcjach turystycznych, kulturze, mieszkańcach i klimacie. Znajdują się tam też informacje na temat infrastruktury komunikacyjnej i turystycznej oraz determinantach konsumpcji turystycznej ludności.

W drugim rozdziale zawarte są treści na temat turystyki krajowej w Brazylii. Natomiast w trzecim i czwartym kolejno o zagranicznej turystyce przyjazdowej i rynku emisji turystycznej. Ostatni, piąty rozdział poświęcony został znaczeniu brazylijskiego rynku turystycznego dla Polski.

Do pracy zostały wykorzystane liczne dane statystyczne z zakresu turystyki i ekonomii, zaczerpnięte zarówno z Internetu jak i z literatury. Bardzo pomocnymi źródłami do przeprowadzenia analizy rynku Brazylii okazały się źródła internetowe m.in. strony urzędu statystycznego Brazylii, worldbank, czy wtcc. Niestety znalezienie niektórych danych okazało się problematyczne. Informacje znajdujące się w źródłach nie zawsze były obszernie i dokładnie przedstawione, dlatego też niektóre zagadnienia zostały mniej szczegółowo omówione. Najmniej informacji udało się zgromadzić na temat turystyki zagranicznej Brazylijczyków i jej wpływu na rynek Polski. Ponadto informacje również zostały zaczerpnięte z literatury

I. Podstawowe uwarunkowania rozwoju turystyki przyjazdowej, krajowej i wyjazdowej.

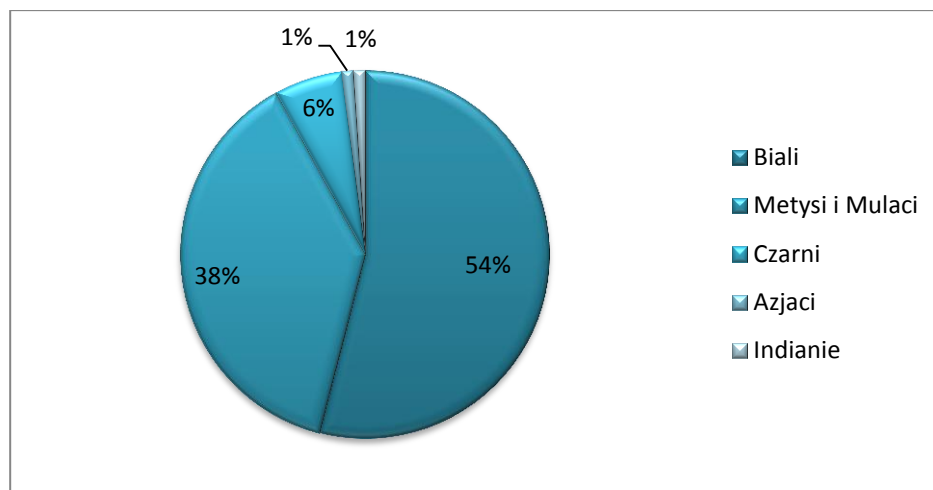
1. Ogólne informacje o Brazylii

Brazylia jest największym terytorialnie, a także pod względem liczby ludności państwem położonym na kontynencie Ameryki Południowej. W szerszej perspektywie jest czwartym państwem na świecie pod względem powierzchni. Zajmuje około 47,5% powierzchni Ameryki Południowej i liczy ponad dwieście milionów mieszkańców. Terytorium Brazylii położone jest w centrum i na wschodzie kontynentu, leży nad Oceanem Atlantyckim. Długość wybrzeża Brazylii wynosi 7491 km. Długość granic lądowych mierzy 16 tys. km na północnym oraz południowym wschodzie. Brazylia graniczy z 10 państwami, na kontynencie nie posiada jedynie wspólnej granicy z Chile i Ekwadorem.

Na terytorium Brazylii można wyróżnić trzy duże krainy geograficzne: Wyżynę Brazylijską na południowym wschodzie, część Wyżyny Gujańskiej na północy i Nizinę Amazonki nazywaną Amazonią, na północy i północnym zachodzie.

Pico da Neblina jest najwyższym szczytem Brazylii i mierzy on 2994 m n.p.m3. a leży na Wyżynie Gujańskiej. Największą a za razem drugą najdłuższą rzeką na świecie jest Amazonka. Stolicą kraju jest Brasilia. Pozostałymi dużymi miastami są: Sao Paulo, Rio de Janeiro, Salvador, Fortaleza, Kurytyba, Belo Horizonte.

Kraj cechuje się klimatem tropikalnym. Większość powierzchni Brazylii leży w strefie klimatu równikowego i podrównikowego. Brazylia słynie z lasów tropikalnych, obejmują one znaczną część obszaru kraju, zajmują Nizinę Amazonki i wybrzeże Oceanu Atlantyckiego, czyli tereny gdzie występują obfite deszcze. Las równikowy cechuje się bogactwem i różnorodnością gatunkową drzew. W Amazonii na jednym hektarze występuje średnio od 40 do 100 gatunków drzew, które osiągają nawet 60 m wysokości. Charakterystyczną cechą tych lasów jest duża ilość lian i epifitów.

Ryc. 1, Podział grup etnicznych w Brazylii

Źródło: Opracowanie własne na podstawie:

<http://encyklopedia.pwn.pl/haslo/Brazylia-Ludnosc;4573846.html> (12.12.2017)

Liczba ludności Brazylii wynosi około 203 200 00. Dominującym wyznaniem jest katolicyzm ok 74% i protestanci 15%, pozostali to m.in. wyznawcy animizmu, świadkowie Jehowy, buddyści¹. Wśród ludności europejskiej najliczniejsza grupa jest pochodzenia portugalskiego, włoskiego i hiszpańskiego. W Brazylii mieszka ok. 800 tys. osób pochodzenia polskiego, głównie w takich stanach jak: Parana, Rio Grande do Sul i Santa Catarina². Przyrost naturalny wynosi 104‰. Średnia gęstość zaludnienia 21 mieszkańców na km² ludność jest rozmieszczona nierównomiernie- najgęściej zaludniona jest wschodnia i południowo-wschodnia część Brazylii, natomiast znaczne obszary Niziny Amazonki są bezludne. Ludność miejska stanowi ok. 83% mieszkańców kraju i głównie zamieszkują takie miasta jak: São Paulo, Rio de Janeiro, Belo Horizonte, Pôrto Alegre, Recife, Salvador, Fortaleza i Kurytyba. Ludność zawodowo czynna głównie jest zatrudniona w rolnictwie- 30%, ok. 24% -w przemyśle przetwórczym, górnictwie i budownictwie.

Największą grupę wiekową stanowi przedział od 25-54 lata jest to 43 % ludności. Drugą i trzecią w kolejności grupę wiekową stanowią ludzie bardzo młodzi lub dzieci 0-14 lat jest to 23,8% oraz 14-25 lat, około 16,5%. Jest sprzyjający proces dla gospodarki, ponieważ społeczeństwo jest młode i rozwijające się, i może ono gwarantować stosunkowo niskie bezrobocie. Stopa bezrobocia wynosi 9,8%. Oficjalnym językiem urzędowym w Brazylii jest portugalski, a dokładniej mówiąc tzw. język portugalski używany w Brazylii różni się od swojej wersji europejskiej, jest miękniejszy i bardziej

melodyjny. Jednak obie wersje są dla siebie wzajemnie zrozumiałe.

Kultura Brazylii jest mieszanką wielu wpływów europejskich, afrykańskich, czy indiańskich, zawiera ponadto elementy innych kultur, których przedstawiciele osiedlili się w tym kraju. Na północy dominują wpływy afrykańskie, a na południu europejskie.

Mimo początkowej dyskryminacji kultury Indian, możemy odnaleźć jej liczne ślady w brazylijskich tańcach, muzyce i legendach. Ponadto wiele napojów ma indiański rodowód, np. *mate* czy *guarana*. Ten z najbardziej typowych dla Brazylii napojów, posiada kilkukrotnie wyższą zawartość kofeiny niż kawa.

Elementy kultury afrykańskiej również odnaleźć można w muzyce, religii i kuchni. Słynny na całym świecie taniec samba ma afrobrazylijski rodowód. Popularna jest także afrykańska rozrywka *capoeira*.

Cywilizacji europejska wywarła swój wpływ w głównej mierze poprzez dominację religii katolickiej w państwie. Brazylia uznawana jest za jedno z państw o największej katolickiej społeczności, jednak w istocie przeplata się w niej wiele różnorodnych wierzeń, grup i sekt religijnych.

Można tu również spotkać wyznania praktykujące ofiary ze zwierząt, środki halucynogenne i czarną magię. Na większości obszaru kraju kultury te odbywają się potajemnie, choć w paru regionach, np. w Bahii, zostały zalegalizowane.

Ogromną popularnością wśród Brazylijczyków cieszą się także imprezy sportowe. W lutym obchodzone jest tutaj wielkie rodeo regionu północno-wschodniego w Natalu. Na przełomie kwietnia i maja w Pirenopolis oraz we wrześniu w Caeté mają miejsce wyścigi konne. Fortaléz słynie z czerwcowych regat.

W całym kraju w ciągu roku odbywa się bardzo wiele imprez muzyczno-tanecznych, czego doskonałym przykładem jest karnawał w Rio de Janeiro, co odzwierciedla naturę Brazylijczyków, ich zamiłowanie do tańca, muzyki oraz do piłki nożnej.

Obywatele polscy wybierający się do Brazylii w celach turystycznych na okres do 90 dni w ciągu roku są zwolnieni z obowiązku posiadania wizy. Wniosek o przedłużenie prawa pobytu w celach turystycznych na okres dłuższy niż 90 dni trzeba złożyć w Policji Federalnej- najpóźniej na 10 dni przed dniem kończącym ważność wizy . Przedłużenie na kolejne 90 dni jest przeważnie udzielane automatycznie, wystarczy wnieść opłatę skarbową w wysokości około 10 USD. Gdy zostanie stwierdzony nielegalny pobyt na terenie Brazylii, Policja Federalna nakazuje cudzoziemcom opuszczenie kraju w terminie maksymalnie do ośmiu dni. Jednocześnie obciążony zostaje karą grzywny w wysokości

około 300 USD. Zapłacenie grzywny umożliwi ponowny wjazd na teren Brazylii.

Przyjazd w celach innych niż turystycznych, np. w celu podjęcia działalności zarobkowej, nauki lub z zamiarem osiedlenia się na stałe, wymaga wiz. Uzyskanie tego rodzaju wizy wiąże się z wieloma czynnościami formalnymi.

Aby wjechać na terytorium Brazylii paszport musi być ważny przez minimum 180 dni od dnia przekroczenia granicy. Podczas odwiedzin Brazylii, otrzymuje się kartę wjazdu. Należy ją zachować i trzymać blisko siebie, ponieważ będzie ona potrzebna podczas kontroli granicznej przy wyjeździe z Brazylii.

2. Atrakcje turystyczne przyciągające największą liczbę turystów

Uwzględniając walory przyrodnicze, antropogeniczne oraz stopień rozwoju turystyki, wyodrębnia się w Brazylii pięć podstawowych regionów turystycznych, tj. Północno-Wschodni, Południowo-Wschodni, Południowy, Środkowo-Zachodni i Północny (Amazonia).

Region Północno-Wschodni (Nordeste) obejmuje 1,5 mln km² i stanowi historycznie najstarszą część zasiedlonej Brazylii. Turystów przyciągają przede wszystkim zabytki najstarszych miast brazylijskich, czyli Olinda, Recife, Salvador, Sao Luis, a także miejscowy folklor, który jest prześiakaną kulturą afrykańską, jak również malownicze targi w Agua do Meninos. Salvador, czyli najbardziej afrykańskie miasto Brazylii, leżące nad zatoką Wszystkich Świętych, jest historyczną stolicą kraju. Ciekawą atrakcją Salvadoru są ceremonie magiczne- pochodzenia afrykańskiego, m.in. condomble, czyli wielogodzinna msza pogańska, capoeiras tzw. zapasy afro-brazylijskie.

Region Południowo-Wschodni, jest to najważniejszy region turystyczny kraju, a zarazem najgęściej zaludniony i najsilniej zurbanizowany obszar, nazywany "sercem" nowoczesnej Brazylii. W tym regionie wyróżnić można trzy podregiony turystyczne: Rio de Janeiro, Sao Paulo i Minas Gerais. Rio de Janeiro- wzdłuż jego wybrzeża (należącego do najatrakcyjniejszych na świecie) ciągną się liczne kąpieliska morskie. Rio de Janeiro, które leży nad zatoką Guana-bara, wśród granitowych gór zwanymi głowami cukru, jest jednym z najpiękniejszych miast świata. Zostało założone przez Portugalczyków w 1565 r. jako kolonia dla uchodźców. Współczesne Rio de Janeiro, jest miastem niezwykle nowoczesnym, które wyróżnia się interesującymi rozwiązaniami architektonicznymi i urbanistycznymi. Nad miastem widnieje szczyt Corcovado, mierzący 704 m n.p.m. z 38-metrowym posągami Chrystusa Odkupiciela. W południowej części miasta znajduje się słynna dzielnica Copacabana. Ogromną atrakcją miasta jest karnawał, który trwa cztery

dni, a kończy się w nasz 'tłusty czwartek'.

Sao Paulo jest największym miastem Brazylii. Historyczne centrum miasta tworzą wąskie ulice, handlowe pasáže, które rozciągają się w pobliżu Placu.

Region Południowy jest najbardziej na południe wysuniętą częścią Wyżyny Brazylijskiej, opadającej ku morzu krawędzią gór Serra do Mar. Jego krajobraz wyróżnia się bazaltowym płaskowyżem, porośniętym przez lasy araukariowe. Jego rzeki obfitują w liczne progi i wodospady, z których Iguacu i Setę Quedas, należą do największych na świecie. W regionie Południowym dominuje klimat zwrotnikowy. Cechuje się jednak stosunkowo niskimi temperaturami powietrza, a nawet mrozami.

Region Środkowo-Zachodni zajmuje powierzchnię blisko 1,9 mln km², położony jest w środkowej części kontynentu południowoamerykańskiego. W jego krajobrazie przeważają wielkie płyty osadowe, o łagodnie sfalowanych powierzchniach, które przecinają doliny o stromych zboczach. Znaczną część regionu pokrywa sawanna, a lasy występują głównie na pograniczu z Amazonią. W pobliżu granicy z Boliwią- rozciąga się największy w Ameryce Południowej obszar bagienny, który zajmuje powierzchnię 100 tys. km². W tym regionie wyróżniają się osiągnięcia architektury, jak np.: parlament, katedra czy gmach Ministerstwa Spraw Zagranicznych. Region Północny, zwany Amazonią, zajmuje obszar ponad 3,5 mln km² i wynosi 42% terytorium całej Brazylii. Jego centrum tworzy osadowa nizina, którą przecina Amazonka wraz z jej dopływami. Około 80% regionu jest porośnięta przez największy na świecie kompleks wilgotnych lasów równikowych. Amazonia mimo swojej atrakcyjności turystycznej, która wynika z niepowtarzalnych walorów przyrodniczych oraz swojej oryginalności, nie cieszy się dużym zainteresowaniem wśród turystów, ze względu na utrudnioną dostępność komunikacyjną oraz niewielką wielkość bazy noclegowej.

3. Infrastruktura turystyczna i komunikacyjna

Najważniejszą rolę pełni transport drogowy, jednak warto pamiętać że sieć drogowa rozwinięta jest nierównomiernie. Jedną z lepiej zorganizowanych form transportu w Brazylii jest sieć autobusowa. Oferuje ona trasy krajowe i międzynarodowe. Istnieje nawet możliwość podróżowania od południa (Parana) do północy (Wenezuela)- czyli odcinkiem 5000-kilometrowej autostrady. Autobusy są polecane zarówno przez przewodniki turystyczne, jak i mieszkańców. Przewoźniki oferują autobusy różnej klasy, można dla wygody wybrać autobusy sypialniane na dłuższych trasach, które się rzadziej zatrzymują, mają rozkładane siedzenia i klimatyzację lub by zażyć regionalnego folkloru

najtańszy, gdzie często podróży towarzyszą śpiewy i tańce.

Warto pamiętać, żeby do autobusów zabrać ciepłe ubrania, ponieważ klimatyzacja przeważnie odkręcona jest do maksimum. Na wszystkich dworcach są dostępne prysznice, więc po nocy spędzonej w podróży można się odświeżyć i ruszać w dalszą drogę. Należy nadmienić, że autobusy odjeżdżają punktualnie co do minuty.

Transport wodny również ma duże znaczenie. Brazylia dysponuje około 50 tysiącami kilometrów szlaków wodnych. Najważniejszym z nich oraz najdłuższym jest Amazonka. Wiele tamtejszych rzek nie nadaje się do rejsów, przez warunki przyrodnicze, liczne wodospady oraz progi wodne.

Droga kolejowa podobnie jak drogowa cechuje się dużym zróżnicowaniem. Jednak pociągi nie są zbyt popularną formą transportu, rzadko można się spotkać w Brazylii z koleją pasażerską, częściej na krótszych trasach.

Taksówki wychodzą dość drogo w porównaniu do pozostałych środków transportu, a kierowcy często oszukują turystów.

Rowery są raczej mało popularną formą podróżowania, a przyglądając się ruchowi na ulicach również ryzykowną. Rowery wypożyczane są głównie w mniejszych miejscowościach, można wtedy z łatwością je zwiedzić wraz z pobliskimi okolicami.

Duże znaczenie ma również droga powietrzna. Jest to najszybsza forma przemieszczania się po kraju. Brazylia oferuje bardzo wiele połączeń, przez co spokojnie można się dostać w każdy jej zakątek. Warto sobie zobrazować, że Brazylia niemal dorównuje wielkością Europie, więc w czasie jej zwiedzania pokonuje się ogromne odległości. Dlatego też Brazylia ma świetnie rozwiniętą sieć połączeń krajowych. Największe linie lotnicze to TAM Linhas Aéreas, GOL Transportes Aéreos, BRA Transportes Aéreos. Przeloty krajowe można często oferowane są po naprawdę niskich cenach.

W większych miastach świetnym rozwiązaniem komunikacyjnym jest metro. Bardzo dobrze funkcjonuje ono w Sao Paulo i Rio de Janeiro, można, jest czyste, bezpieczne, a przede wszystkim szybko zawozi do obranego celu.

Do krajów graniczących z Brazylią bardzo łatwo jest się przedostać. Np. ze stanu Parana bez problemu można dojechać do Argentyny i Paragwaju. Jest to przepiękny zakątek, gdzie spotykają się granice tych trzech państw. Na wycieczkę do Argentyny na jeden dzień nawet nie wbijają pieczęci na granicy. Przejście znajduje się jakieś pięć minut autem od Foz do Iguacu. Jest jednak konieczność poddania się tzw. Kwarantannie, czyli odczekania chwili po spożyciu specjalnego leku. Jeszcze łatwiej jest przekroczyć

granicę z Paragwajem, oba państwa dzieli jedynie rzeka Parana. Można ją pokonać nawet pieszo, po przejściu długiego, zatoczonego mostu jest się w Paragwaju. Na granicy nie potrzeba nawet paszportów.

Na rynku brazylijskim funkcjonują zarówno światowe marki hotelowe jak: Sofitel, Sheraton, Intercontinental, ale też lokalne sieci o wysokim standardzie Debret, Copa Sul, Oasis oraz hotele: Copacabana Mar, Mar Palace, Orla Copacabana, Tropical Tambau.

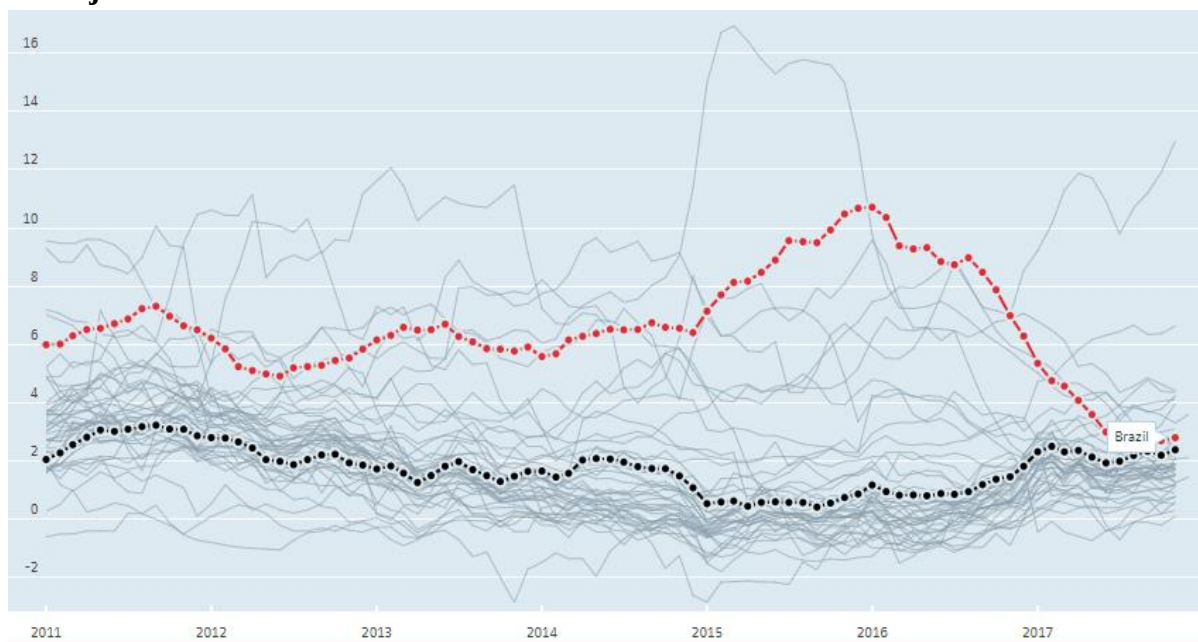
Najwięksi touroperatorzy w Brazylii to: VIP Tour Brazil, Access Africa, Inc, Panamerican Travel Services, Go Cruise Travel, Peak Travel Group.

4. Podstawowe determinanty konsumpcji turystycznej ludności

Ceny

Ceny produktów spożywczych w Brazylii zazwyczaj są wyższe niż w Polsce. W Brazylii słono zapłacimy głównie za towary importowane. Kraj ten, podobnie jak większość państw z Ameryki Łacińskiej, miał spore zapędy lewicowe i protekcjonistyczne, które nadal widoczne są w wysokich cłach importowych wprowadzonych w celu ochrony rodzimego rynku. Niektóre cła importowe wynoszą nawet 60%, co powoduje, że często obok tanich krajowych produktów stoją trzykrotnie droższe ich odpowiedniki zagraniczne. Ciekawostką jest fakt, że niektóre zagraniczne marki narzucają wysokie ceny, mimo posiadania w Brazylii własnych linii produkcyjnych, a Brazylijczycy mimo wszystko chętnie przepłacają i kupują te produkty, ponieważ uważają je za lepsze od tych z rodzimych firm. Wysokie ceny zagranicznych produktów zachęcają też do ich podrabiania, co widoczne jest szczególnie w przypadku odzieży. Wyższe ceny odnoszą się też do elektroniki, przykładowo iPhone 7, którego w Polsce można nabyć za około 3 tysiące złotych, w Brazylii kosztuje około 30% więcej. Ceny paliwa w Brazylii są stosunkowo podobne do tych w Polsce, benzyna kosztuje niemal tyle samo, a olej napędowy tańszy jest zazwyczaj o około 40 groszy.

Inflacja

Ryc. 2. Poziom inflacji Brazylii

Źródło: <https://data.oecd.org/brazil.htm#profile-development>

Poziom inflacji w Brazylii między rokiem 2011 a 2015 utrzymywał się na podobnym poziomie tj. około 6%. W roku 2016 odnotowano duży wzrost do prawie 10%. Natomiast w 2017 sytuacja się uregulowała i inflacja wynosi około 3%, czyli jest na podobnym poziomie, co inflacja światowa.

Uwarunkowania klimatyczne

Uwarunkowania klimatyczne predysponują Brazylię do bycia światowym liderem w produkcji rolnej. Paradoksalnie jednak, pomimo olbrzymiego potencjału i wielowiekowej tradycji upraw, kraj ten przez długi czas nie należał do liczących się producentów artykułów spożywczych. Problemem była niska wydajność sektora rolniczego. Dopiero w ostatnich 30 latach, dzięki wdrożeniu innowacyjnych rozwiązań, efektywność pracy w rolnictwie wzrosła aż o 360%, a w konsekwencji tego skoku Brazylia awansowała do grona największych na świecie wytwórców żywności (obok Stanów Zjednoczonych, Kanady, Australii, Argentyny i Unii Europejskiej). Do kawy będącej od lat sztandarowym hitem eksportowym Brazylii teraz trzeba dodać takie artykuły, jak: cukier, soja, sok z pomarańczy, drób czy wołowina.

Znakomite perspektywy rozwojowe stwarzają Brazylii odkryte niedawno bogate, podziemne złoża ropy naftowej. Dzięki nim do 2015 r. brazylijskie wydobycie zwiększyło się do 3 mln, co oznacza, że kraj ten stał się szóstym na świecie producentem tego

surowca.

O rosnącej innowacyjności brazylijskiej gospodarki świadczy dynamiczny rozwój sektorów motoryzacyjnego i lotniczego. Zwłaszcza ten ostatni jest dowodem na to, że w ostatnich latach największa gospodarka Ameryki Łacińskiej przestaje być prostą gospodarką surowcową, a staje się nowoczesną gospodarką wiedzy. Brazylijski koncern aeronautyczny Embraer jest czwartym na świecie największym producent samolotów i jednym z liderów innowacyjności w swojej branży. Petrobras, państwowy gigant petrochemiczny, staje się ważnym globalnym graczem na rynku energetycznym i pionierem w technologii ultra-głębinowych odwiertów. Brazylijskie firmy znajdują się w awangardzie tak nowoczesnych branż, jak biotechnologia (*vide* Bioclin, Visiontech) czy IT (*vide* FUMSOFT).

5. Narodowa administracja turystyczna

Narzędzia promocyjne

Największa ilość turystów odwiedza Brazylię podczas karnawału w Rio de Janeiro, który odbywa się w lutym. Przyciąga on tysiące turystów z całego świata. Prawdziwa zabawa rozpoczyna się w piątek, kiedy król Momo przejmuje klucze do miasta. Na pięć dni Rio de Janeiro ogarnia prawdziwe szaleństwo, a ulice pełne są pięknych tancerek, reprezentujących najlepsze szkoły samby.

Ponadto Mistrzostwa w Piłce nożnej w 2014 roku, czy Olimpiada w 2016r miały ogromny wpływ na promocję kraju i na ilość odwiedzających.

Brazylia kusi pysznym jedzeniem i pięknymi plażami oraz bardzo bogatą kulturą. Coraz częściej pojawiają się tanie bilety lotnicze z różnych miejsc Europy do tego państwa Ameryki Łacińskiej.

Rynki docelowe

Głównie są to kraje sąsiadujące, ponieważ dotarcie do nich jest stosunkowo łatwe i tanie. Dużą rolę odgrywają również Stany Zjednoczone, ponieważ turyści z tamtych rejonów są relatywnie bogatsi niż obywatele Ameryki Południowej i mogą napędzić gospodarkę Brazylii.

Inne uwarunkowania rozwoju turystyki

Bardzo ważne stają się zasoby intelektualne: wykwalifikowani pracownicy, kreatywni przedsiębiorcy i twórczy naukowcy. Zasoby te można określić jednym wspólnym terminem – innowacyjność. To właśnie ona staje się kluczem do zrozumienia dynamicznego rozwoju brazylijskiej gospodarki w ostatnich latach.

Cechą wyróżniającą Brazylię jest zwrócenie szczególnej uwagi na społeczne aspekty wzrostu gospodarczego. Brazylia przez dziesięciolecia była krajem niezwykle rozwarstwowym, każde duże brazylijskie miasto posiadało swoje dzielnice biedy, miejsca przemocy, przestępczości, patologii. Reform wymagała więc nie sama brazylijska gospodarka, ale cały społeczny ład. Bez zmian społecznych, kulturowych i mentalnościowych nie udałby się Brazylii skok cywilizacyjny, którego dokonała w ostatnich kilkunastu latach. W brazylijskiej polityce innowacyjności tak samo ważne jak innowacje technologiczne i biznesowe są innowacje społeczne. W kraju powstało wiele nowatorskich programów edukacyjnych, których głównym celem było zmniejszenie nierówności społecznych, przerwanie zakłętego kręgu biedy i przestępczości, pobudzenie przedsiębiorczości i kreatywności mieszkańców. W sferze nowatorskich technologii i organizacji procesów biznesowych Brazylia jest jeszcze krajem goniącym światowych liderów, ale w sferze innowacji społecznych można śmiało uznać ją za *trendsetter*a.

Dziś Brazylia eksportuje nie tylko światowej klasy piłkarzy, ale także nowoczesne samoloty, biopaliwa, modne obuwie wytwarzane w klastrach. Ciągłe musi gonić globalnych liderów innowacyjności, ale podczas, gdy im zaczyna brakować tchu, największy kraj Ameryki Łacińskiej dopiero się rozgrzewa. W perspektywie 40 lat brazylijska gospodarka z obecnego 7. miejsca awansuje na 4. pozycję. Takiej dynamiki rozwoju nie osiągnie żaden inny kraj na świecie.

II. Rynek recepcji turystycznej- turystyka krajowa

W 2016 roku mieszkańcy Brazylii zrealizowali 61 mln krajowych podróży, co oznacza że mieszkańcy Brazylii coraz chętniej podróżują w obrębie własnego państwa. Należy zaznaczyć, że turystyka krajowa jest jednym z kluczowych segmentów rynku turystycznego Brazylii.

Jeśli chodzi o motywy podróży krajowych, to mieszkańcy Brazylii głównie kierowali się odwiedzinami rodziny i znajomych (44%) oraz motywem wypoczynku i relaksu na plaży (22%). Najmniejszą popularnością cieszą się podróże, by uczestniczyć w kongresach i targach, czy obcowania z naturą.

1. Motywy podróży

Tabela 1. Motywy Podróży Brazylijczyków

Motywy podróży	(%)
Odwiedziny krewnych i znajomych	44
Wypoczynek, słońce, plaża	22
Zakupy	11
Turystyka kulturowa	6
Nocne życie	5
Religia	4
Zdrowie	3
Obcowanie z naturą	2
Imprezy sportowe	2
Uczestnictwo w kongresach, targach	0,5
Inne	0,5

Źródło: Opracowanie własne na podstawie:

Caracterizacao e dimensionamento do turismo domestico no Brasil (20.12.2017)

2. Najczęściej odwiedzane regiony

Regiony najczęściej odwiedzane przez Brazylijczyków to region Północno Wschodni, czyli miejsce, które jest najbardziej prześiąknięte kulturą afrykańską. Tutaj można poczuć tzw. prawdziwą, rdzenna Brazylię. Dużym powodzeniem cieszy się również region Południowo-Wschodni, czyli słynne Rio de Janeiro.

Tabela 2. Najczęściej odwiedzane regiony przez Brazylijczyków

Regiony	Razem (%)
Środkowo-Zachodni	4,6
Północno-Wschodni	60,2
Północny	3,9
Południowo-Wschodni	18,5
Południowy	12,9

Źródło: Opracowanie własne na podstawie:

Caracterizacao e dimensionamento do turismo domestico no Brasil (20.12.2017)

3. Długość pobytu i środki lokomocji

Tabela 3. Przeciętna długość pobytu podróży krajowych

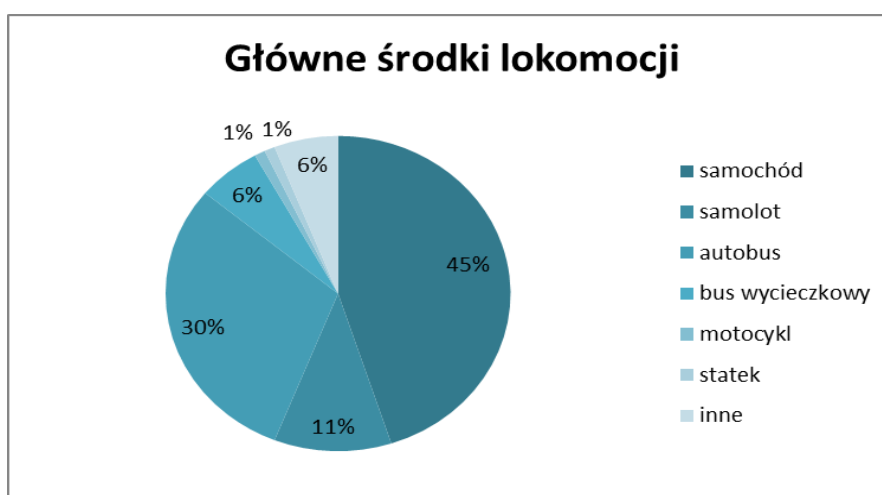
Ilość dni	Razem (%)
1	8,6
2-3	33,2
4-5	15,7
6-7	13,9
8-10	9,3
11-15	8,6
16-30	8,4
31 i więcej	2,4

Źródło: Opracowanie własne na podstawie:

Caracterizacao e dimensionamento do turismo domestico no Brasil (20.12.2017)

Powyższa tabela przedstawia długość krajowych podróży Brazylijczyków. Zdecydowana większość przebywa poza swoim miejscem zamieszkania 2-3 dni (33,2%). Na drugim miejscu uplasowały się podróże 4-5 dniowe (15,7%). Najrzadziej Brazylijczycy są w podróży powyżej 31 dni. Na podstawie tych danych można stwierdzić, że Brazylijczycy preferują podróże krótkookresowe.

Okazuje się, że Brazylijczycy preferują podróże indywidualne, ewentualnie w parach. Większość wyjazdów krajowych organizują we własnym zakresie, bez pomocy biura podróży.

Ryc. 3. Główne środki lokomocji w podróżach krajowych

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: Caracterizacao e dimensionamento do turismo domestico no Brasil (20.12.2017)

Brazylijczycy głównie przemieszczają się po kraju samochodem (45%). Na drugim miejscu jest autobus (30%), a na trzecim samolot (11%). Najrzadziej korzystają ze statków i motocykli, by poruszać się po swoim państwie.

4. Loty krajowe

Tabela 4, Liczba lotów krajowych po Brazylii wg lat

Rok	Lądowanie krajowe					
	Razem	Roczna zmiana (%)	Regularne loty	Roczna zmiana (%)	Regularne loty	Roczna zmiana (%)
2000	28 971 321	-	26 934 289	-	2 037 032	-
2001	32 615 896	12,58	30 071 216	11,65	2 544 680	24,92
2002	32 945 284	1,01	30 250 808	0,60	2 694 476	5,89
2003	30 742 037	(6,69)	28 534 658	(5,67)	2 207 379	(18,08)
2004	36 554 525	18,91	33 727 312	18,20	2 827 213	28,08
2005	43 095 828	17,89	39 877 656	18,24	3 218 172	13,83
2006	46 345 828	7,54	43 618 632	9,38	2 727 196	(15,26)
2007	50 002 489	7,89	47 549 518	9,01	2 452 971	(10,06)
2008	48 702 482	(2,60)	46 583 326	(2,03)	2 119 156	(13,81)
2009	56 024 144	15,03	53 915 987	15,74	2 108 157	(0,52)
2010	68 258 268	21,84	65 949 270	22,32	2 308 998	9,53
2011	79 244 296	16,09	77 083 904	16,88	2 160 392	(6,44)
2012	85 471 710	7,86	83 203 074	7,94	2 268 636	5,01
2013	88 943 789	4,06	86 097 998	3,48	2 845 791	25,44
2014	94 741 258	6,52	91 257 751	5,99	3 483 507	22,41
2015	94 453 798	(0,30)	91 139 119	(0,13)	3 314 679	(4,85)

Źródło: <http://www.dadosufatos.turismo.gov.br> (20.12.2017)

Tabela przedstawia częstotliwość podróżowania drogą powietrzną po Brazylii. Tabela informuje nas ile odbyło się lotów krajowych w poszczególnych latach. W roku 2014 odnotowano największe wartości. Natomiast w roku 2010 nastąpiła największa zmiana odbytych podróży w stosunku do lat poprzednich.

Tabela 5, liczba lotów krajowych po Brazylii wg miesięcy

Miesiąc	2014			2015			Wzrost % 2015/2014
	Total	Regularne loty	Loty nieregularne	Total	Regularne loty	Loty nieregularne	
Brasil	84 741 268	81 267 761	3 483 507	84 463 798	81 138 119	3 314 879	(0,30)
Styczeń	8 610 214	8 191 674	418 540	9 177 831	8 642 793	535 038	6,59
Luty	7 180 100	6 975 709	204 391	7 202 927	6 920 926	282 001	0,32
Martec	7 522 506	7 286 677	235 829	7 683 830	7 435 460	198 370	2,14
Kwiecień	7 572 426	7 331 527	240 899	7 778 137	7 545 705	232 432	2,72
Maj	7 642 892	7 428 395	214 497	7 612 489	7 416 883	195 606	(0,40)
Czerwiec	7 147 603	6 923 474	224 129	7 333 084	7 120 231	212 853	2,80
Lipiec	8 204 151	7 919 864	284 287	8 793 698	8 381 337	412 361	7,19
Sierpień	7 958 671	7 751 857	206 814	7 733 983	7 540 733	193 250	(2,82)
Wrzesień	7 723 665	7 517 455	206 210	7 551 670	7 311 327	240 343	(2,23)
Pozdziejnik	8 341 213	8 056 647	284 566	7 802 187	7 546 784	255 403	(6,46)
Listopad	8 116 314	7 842 940	273 374	7 481 594	7 291 471	190 123	(7,82)
Grudzień	8 721 503	8 331 532	389 971	8 302 368	7 935 469	366 899	(4,81)

Źródło: <http://www.dadosefatos.turismo.gov.br> (20.12.2017)

Najwięcej lotów krajowych odbywa się w Grudniu, Styczniu i Lipcu. Tendencja utrzymuje się zarówno w 2014 jak i 2015 roku.

III. Rynek recepcji turystycznej (zagraniczna turystyka przyjazdowa)

1. Przyjazdy i główne obszary emitujące

Tabela 6, Docelowe kraje turystów

Kraje stałego zamieszkania	Turystów (miliony przyjazdów)					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Świat	860,1	894,2	1 040,8	1 088,6	1 134,2	1 188,2
Franga	77,6	81,6	82,0	83,6	83,7	84,5
Estados Unidos	60,0	62,7	66,7	70,0	75,0	77,5
Espanha	52,7	56,2	57,5	60,7	64,9	68,2
China	55,7	57,6	57,7	55,7	55,6	56,9
India	43,6	46,1	46,4	47,7	48,6	50,7
Turquia	31,4	34,7	35,7	37,8	39,8	39,5
Alemania	26,9	28,4	30,4	31,5	33,0	35,0
Reino Unido	28,3	29,3	29,3	31,1	32,6	34,4
México	23,3	23,4	23,4	24,2	29,3	32,1
Russia	20,3	22,7	25,7	28,4	29,8	31,3
Taiwán	15,9	19,2	22,4	26,5	24,8	29,9
Austria	22,0	23,0	24,2	24,8	25,3	26,7
Hong Kong (China)	20,1	22,3	23,8	25,7	27,8	26,7
Malaysia	24,6	24,7	25,0	25,7	27,4	25,7
Grécia	15,0	16,4	15,5	17,9	22,0	23,6
Japão	8,6	6,2	8,4	10,4	13,4	19,7
Arabia Saudita	10,9	17,5	16,3	15,8	18,3	18,0
Canada	16,2	16,0	16,3	16,1	16,5	18,0
Polska	12,5	13,4	14,8	15,8	16,0	16,7
Holanda	10,9	11,3	12,2	12,8	13,9	15,0
...						
Brasil	5,2	5,4	5,7	5,8	6,4	6,3
Outros	368,4	376,1	401,2	420,5	430,1	449,8

Źródło: <http://www.dadosefatos.turismo.gov.br> (20.12.2017)

Tabela przedstawia kraje najchętniej odwiedzane przez turystów. Na pierwszym miejscu plasuje się Francja z 84mln odwiedzin w 2015r, a tuż za nią Stany Zjednoczone z 77,5 mln przyjazdów. Brazylia znalazła się daleko za pierwszą 10 z liczbą 6,3 milionami przyjazdów. Warto zauważyć, że turyści coraz chętniej wybierają Brazylię jako miejsce swojej podróży. Brazylia odnotowała niewielki spadek w 2015r stosunku do 2014r, gdy odbyły się Mistrzostwa Świata w piłce nożnej, co spowodowało większą liczbę odwiedzin Brazylii.

Tabela 7, Liczba przyjazdów do Brazylii

Destinations	Series	International tourist arrivals								International tourism receipts					
		(1000)				Change (%)			Share (%)	(US\$ million)				Share (%)	
		2010	2014	2015	2016*	14/13	15/14	16*/15	2016*	2010	2014	2015	2016*	2016*	
Americas		150,078	181,864	192,660	199,338	8.5	5.9	3.5	100	215,304	288,902	305,647	313,215	100	
South America		23,229	29,073	30,791	32,815	7.1	5.9	6.6	16.5	20,506	25,716	26,134	27,026	8.6	
Argentina	TF	5,325	5,931	5,736	5,559	13.1	-3.3	-3.1	2.8	4,942	4,624	4,927	4,687	1.5	
Bolivia	TF	679	871	882	..	9.1	1.3	..	..	379	662	699	687	0.2	
Brazil	TF	5,161	6,430	6,306	6,578	10.6	-1.9	4.3	3.3	5,261	6,843	5,844	6,024	1.9	
Chile	TF	2,801	3,674	4,478	5,641	2.7	21.9	26.0	2.8	1,552	2,259	2,481	2,737	0.9	
Colombia	TF	2,385	2,565	2,978	3,317	12.1	16.1	11.4	1.7	2,797	3,825	4,245	4,773	1.5	
Ecuador	VF	1,047	1,557	1,544	1,418	14.1	-0.8	-8.2	0.7	781	1,482	1,551	1,444	0.5	
French Guiana	TF	189	185	109	..	2.8	7.6	..	..	..	..	..	..	..	
Guyana	TF	152	206	207	235	2.9	0.5	13.8	0.1	80	79	65	..	..	
Paraguay	TF	465	649	1,215	1,206	6.4	87.2	-0.7	0.6	217	284	484	481	0.2	
Peru	TF	2,299	3,215	3,456	3,744	1.6	7.5	8.4	1.9	2,008	3,077	3,309	3,501	1.1	
Suriname	TF	205	252	228	257	1.0	-9.5	12.8	0.1	61	95	88	64	0.0	
Uruguay	TF	2,349	2,682	2,773	3,037	-0.1	3.4	9.5	1.5	1,509	1,757	1,776	1,835	0.6	
Venezuela	TF	526	857	789	..	-13.1	-7.9	..	..	831	643	575	..	..	

Source: World Tourism Organization (UNWTO) ©. Please see page 0 for symbols and abbreviations.

(Data as collected by UNWTO, July 2017)

Source: World Tourism Organization (UNWTO) ©. Please see page 9 for symbols and abbreviations.

(Data as collected by UNWTO, July 2017)

Źródło: unwto.org (20.12.2017)

Brazylia należy do regionu Ameryk, podregionu Ameryka Południowa. W 2016 roku przyjazdy turystyczne do tego kraju wyniosły 6,578 mln. Przyrost procentowy wynosi 4,3%. Jeżeli chodzi o tempo zmian w całym subregionie Ameryki Południowej lokuje się ono na poziomie 6.6 %. Wywołane to jest krótszym czasem oczekiwania na uzyskiwanie wiz i dokumentów potrzebnych na wjazd do kraju. Uchwalenie nowych regulacji prawnych, wprowadzenie paszportów, tworzenie nowych produktów turystycznych, ciekawych destynacji spowodowało większym zainteresowaniem wśród turystów przy wyborze danej destynacji. Dodatkowo liczne imprezy sportowo przyciągają turystów z całego świata. Jeżeli chodzi o dochody wygenerowane przez subregion Ameryki Południowej z przyjazdów turystycznych- wynoszą 22,29% w stosunku do wszystkich dochodów Ameryki Południowej.

Główne cele podróży

Tabela 8, Cele podróży do Brazylii

Cele	Procenty
Wakacje	51,2%
Wyjazdy służbowe	28,3%
Odwiedziny rodziny	15,6%
Wyjazdy szkolne	1,6%
Religijne	0,5%
Zdrowotne	0,3%
Inne	2,5%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: www.v-brazil.com (20.12.2017)

Dane wyglądają podobnie jak w turystyce krajowej, najczęściej podróżnych przyjeżdża na wakacje oraz w celach służbowych. Najmniej w celach zdrowotnych.

Główne miejsca zakwaterowania

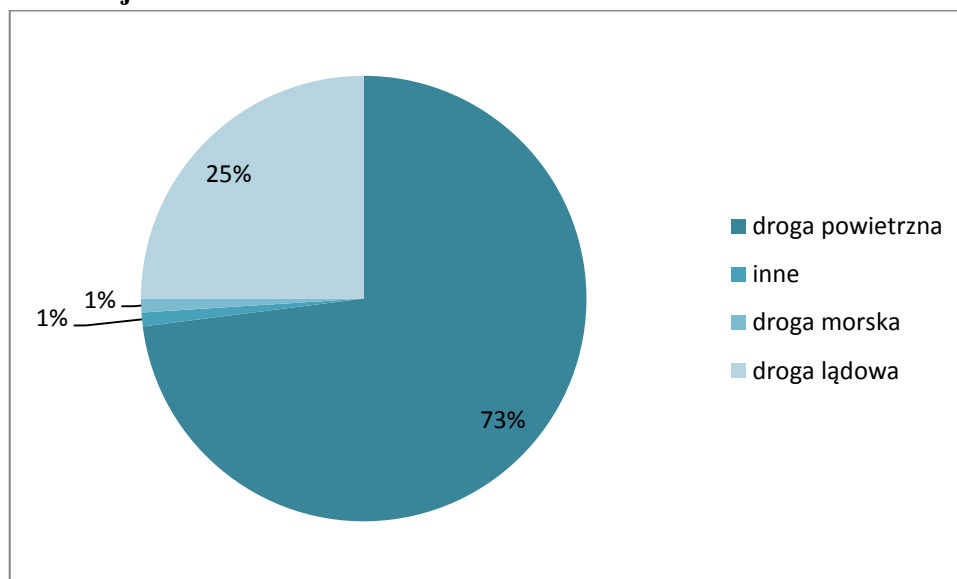
Tabela 9, Miejsca zakwaterowania turystów

Zakwaterowanie	%
Hotel	54,1
U przyjaciół, krewnych	28,3
Wynajem domu, mieszkania	8,8
Własny dom, mieszkanie	3,1
Camping	3,6
Resort	2,0
Inny rodzaj	2,2

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: www.v-brazil.com (20.12.2017)

Największą popularnością cieszą się noclegi w hotelach, następnie u przyjaciół i krewnych. Dane te pokrywają się z motywami przyjazdów do Brazylii, ponieważ większość turystów przyjeżdża wypocząć oraz na wyjazdy służbowe, co za tym idzie rezerwują noclegi w hotelach, a kolejnym motywem są odwiedziny znajomych i krewnych.

Środki lokomocji

Ryc. 4, Główne środki lokomocji turystów po Brazylii

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: www.v-brazil.com (20.12.2017)

Z badań brazylijskiego ministerstwa turystyki wynika, że 73% turystów przybyło do Brazylii drogą powietrzną. Natomiast podróż drogą lądową stanowiła tylko 23% wszystkich podróży. Prawdopodobnie jest to spowodowane wielkością kraju i tym, że oferuje częste i tanie połączenia lotnicze z innymi państwami.

Długość pobytu

Tabela 10, Długość pobytu w Brazylii

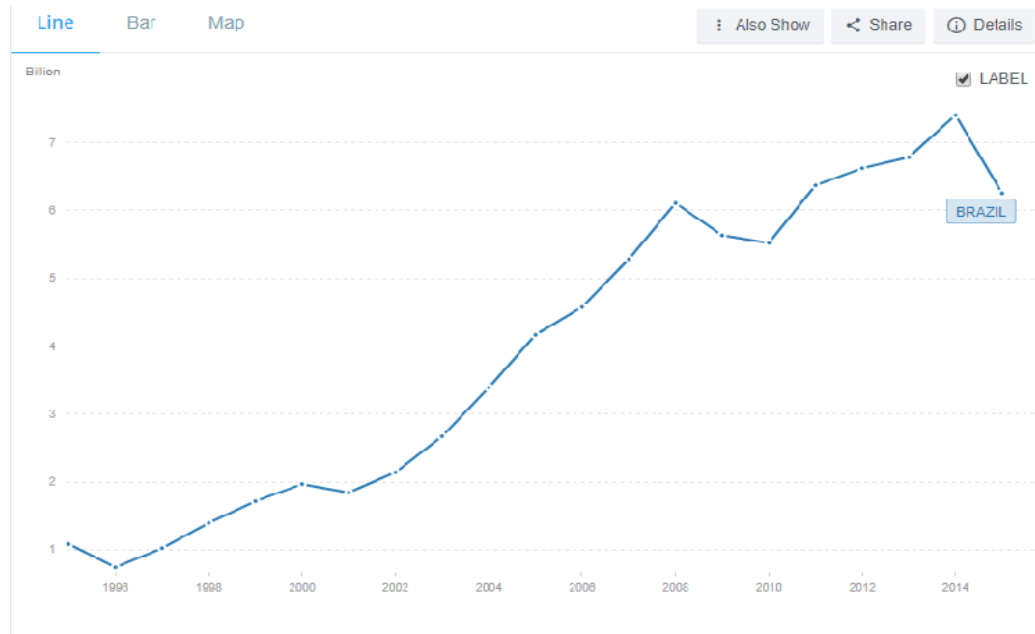
Cele	Średni czas pobytu (dni)
Wypoczynek	12,9
Wycieczki biznesowe, konferencyjne	11,4
Inne motywy	28

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: www.v-brazil.com (20.12.2017)

Turyści najwięcej czasu poświęcają na wypoczynek, ponieważ średnio 13 dni. Wycieczki biznesowe również trwają długo, bo około 11 dni. Prawdopodobnie jest to spowodowane dużymi rozmiarami kraju i po prostu nie opłaca się tu przyjeżdżać na krócej.

2. Dochody z turystyki przyjazdowej

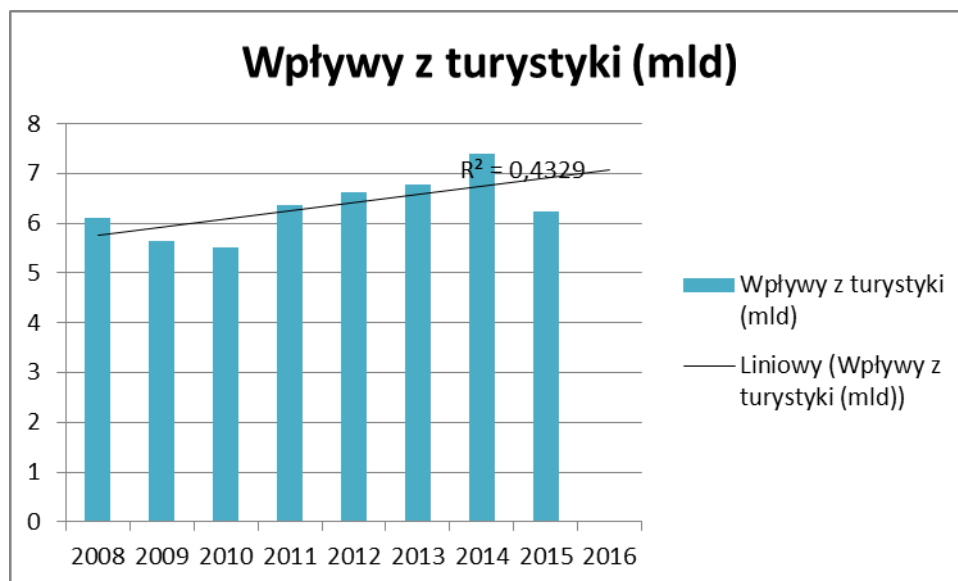
Wpływy z turystyki

Ryc. 5, Wpływy z turystyki w Brazylii w latach 1993-2016

Źródło: <https://data.worldbank.org> (20.12.2017)

Analizując Brazylię pod względem przychodów z turystyki zagranicznej w ciągu ostatnich lat czyli w okresie od 2000-2014 roku, możemy zauważyć dynamiczny wzrost z wyjątkiem roku 2010 i 2015, gdzie nastąpił delikatny spadek w stosunku do lat poprzednich. W 2014 r. odbyły się Mistrzostwa w Piłce Nożnej w Brazylii, co spowodowało rekordową kwotę we wpływach tego kraju, która wynosiła 7.405 miliarda USD.

Ryc. 6, Prognozowane wpływy z turystyki

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: data.worldbank.org (04.01.2018)

Prognoza wynosi około 7,1 miliarda USD. Prognozujemy, że w 2016 roku wpływy z turystyki wzrosły o niecały miliard w stosunku do roku poprzedniego.

Tabela 11, Przychody z wymiany turystycznej

Kraje zamieszkania	Przychody z tytułu wmiary walut (mld USD)				
	2011	2012	2013	2014	2016
Mundo	1 042,2	1 116,4	1 238,7	1 310,2	1 280,1
Estados Unidos	150,9	161,6	177,5	191,3	204,5
China	48,5	50,0	51,7	105,4	114,1
Espanha	62,2	58,2	62,6	65,1	66,5
France	54,8	53,6	56,6	58,1	45,9
Reino Unido	36,6	37,2	41,6	46,5	45,5
Tailândia	27,2	33,9	41,8	38,4	44,6
Italia	43,0	41,2	43,9	45,5	39,4
Alemanha	38,9	38,1	41,3	43,3	36,9
Hong Kong (China)	28,5	33,1	38,9	38,4	36,2
Macao (China)	30,5	35,9	43,0	42,6	31,3
Austrália	31,8	31,9	31,3	31,9	29,4
Turquia	25,1	25,3	28,0	29,6	26,6
Japão	11,0	14,6	15,1	18,9	25,0
India	17,7	18,0	18,4	19,7	21,0
Austria	18,9	18,9	20,2	20,8	18,3
México	11,9	12,7	13,9	16,2	17,7
Malezja	19,7	20,2	21,5	22,6	17,6
Singapur	17,9	18,8	19,2	19,1	16,7
Daniia	16,8	17,4	17,7	17,4	16,2
Belgia	17,1	16,1	16,8	17,4	16,2
Brasil	6,1	6,4	6,5	6,8	5,8
Dytros	327,1	373,3	432,2	415,2	394,7

Źródło: <http://www.dadosefatos.turismo.gov.br> (20.12.2017)

Jak widać w powyższej tabeli Brazylia generuje niewielki przychód z wymiany turystycznej w porównaniu do całego świata- a dokładniej jest to 0,46%.

Tabela 12, Przychody z turystyki międzynarodowej

rok	Przychód (mld USD)			[%]		
	świat	Ameryka Południowa	Brazylia	Ameryka Południowa do świata	Brazylia do Ameryki Południowej	Brazylia do świata
2000	475,0	9,2	1,8	1,9	19,64	0,38
2001	472,0	11,3	1,7	2,4	15,31	0,37
2002	474,0	9,2	2,0	1,9	21,72	0,42
2003	525,0	8,6	2,5	1,6	28,82	0,47
2004	633,0	10,9	3,2	1,7	29,56	0,51
2005	680,0	12,4	3,9	1,8	31,14	0,57
2006	745,0	14,4	4,3	1,9	29,97	0,58
2007	860,0	16,9	5,0	2,0	29,31	0,58
2008	944,0	19,2	5,8	2,0	30,13	0,61
2009	855,0	18,5	5,3	2,2	28,71	0,62
2010	960,0	20,5	5,3	2,1	25,65	0,55
2011	1 042,2	23,1	6,1	2,2	26,42	0,58
2012	1 116,4	24,4	6,4	2,2	26,19	0,57
2013	1 239,7	24,7	6,5	2,0	26,20	0,52
2014	1 310,2	36,1	6,8	2,8	18,94	0,52
2015	1 250,1	25,6	5,8	2,0	22,87	0,46

Źródło: <http://www.dadosefatos.turismo.gov.br> (20.12.2017)

Na podstawie powyższej tabeli można zauważyć, że dochody z turystyki w Brazylii na przestrzeni lat są na podobnym poziomie, jedynie w 2015 roku odnotowano delikatny spadek do lat poprzednich, bo wyniosła 5,8 miliarda. Ameryka Południowa stanowi 2% wszystkich wpływów z turystyki w ujęciu światowym, natomiast Brazylia stanowi 22,87% wpływów do Ameryki Południowej.

3. Analiza profili konsumentów

Najliczniejszą grupą turystów odwiedzającą Brazylię są ludzie w wieku od 28 do 45 lat (47,8%); Drugie miejsce zajmują osoby w wieku od 46 do 65 (30,9%). Prognozuje się wzrost udziału młodzieży i spadek liczby osób starszych.

Około 70% osób odwiedzających Brazylię ma wykształcenie wyższe, a około 3,9% wykształcenie podstawowe.

4. Główne obszary koncentracji przyjazdowego krajowego ruchu turystycznego

Regiony, w których skupia się ruch turystyczny Brazylii to:

Tabela 13, Główne regiony koncentracji ruchu turystycznego

Region	Udział
Rio de Janeiro	34,7%
Santa Catarina	25,1%
Parana	20,3%
Sao Paulo	22,1%
Amazonia	22%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie:

Geografia turystyczna świata. Cz.2/pod red. Jadwigi Warszzyńskiej, Warszawa: Wydaw.Naukowe PWN,
2000 (20.12.2017)

Główne miasta koncentracji turystycznej

Do najczęściej odwiedzanych miast należą: Rio de Janeiro (28,3%), Foz do Iguaçu (17%), São Paulo (13,6%), Manaus (13,4%), Florianópolis (12,1%) , Salvador (11,5%).

Przyjazdy turystów zagranicznych

Ryc. 7, Wykres przyjazdów turystów do Brazylii

Źródło: www.wttc.org (20.12.2017)

Według danych WTTC liczba przyjazdów turystów zagranicznych będzie stale rosła.

IV. Rynek emisji turystycznej (turystyka wyjazdowa)

1. Ulubione destynacje mieszkańców analizowanego kraju/regionu

Brazylia jest największym rynkiem emisyjnym w Ameryce Południowej zarówno pod względem liczby wyjazdów zagranicznych jak i związanymi z nimi wydatkami. Brazylijczycy najchętniej i najczęściej podróżuje do krajów sąsiadujących z ich krajem, ponieważ jest to wygodne, a także mają dobrze rozwiniętą siatkę połączeń komunikacyjnych, więc przemieszczanie się po terytorium Ameryki Południowej, nie jest dla nich problemem. Największym zainteresowaniem cieszy się Argentyna oraz Urugwaj. Brazylijczycy równie chętnie podróżują do Ameryki Północnej a w szczególności do Stanów Zjednoczonych.

Wyjazdy do Europy stanowią niemal 1/3 wszystkich turystycznych zagranicznych wyjazdów Brazylijczyków. Wiodące destynacje europejskie to przede wszystkim Portugalia, co prawdopodobnie jest związane ze wspólnym językiem i historią obu państw, a także Hiszpanię, Francję i Włochy, Niemcy, Wielka Brytania. Francja, Portugalia, Hiszpania i Włochy odnotowują rocznie po ponad 200 tys. przyjazdów z Brazylii, natomiast Niemcy i Wielka Brytania pomiędzy 100 tys. a 200 tys. Polska, wraz z takimi

krajami jak: Finlandia, Irlandia, Szwecja, Czechy, Grecja i Węgry odnotowują rocznie pomiędzy 10 tys. a 20 tys. przyjazdów mieszkańców Brazylii. Spośród krajów tradycyjnie uznawanych za konkurencyjne względem Polski, zdecydowanie mniejsza liczbę przyjazdów z Brazylii (poniżej 2,5 tys. rocznie) odnotowują: Litwa, Łotwa, Estonia oraz Słowacja.

Przeciętna długość podróży do Europy wynosi ok. 15 dni, jednak biorąc pod uwagę, że zazwyczaj taki wyjazd wiąże się z pobytem w kilku państwach, średnia długość pobytu w jednym kraju jest znacznie niższa. Brazylijczycy podróżujący do Europy stosunkowo rzadko kupują pakiety obejmujące przelot i zakwaterowanie. Nawet jeżeli korzystają z usług biur podróży (38% wg Embratur), to bilety na samolot kupowane są bezpośrednio w liniach lotniczych (najczęściej przez Internet). Podróżujący do Europy najczęściej pochodzą z wyższych klas społecznych, są dobrze wykształceni, a ich dochody kształtują się na poziomie powyżej 40 tys. USD rocznie. Najwięcej podróżujących long – haul należy do grupy wiekowej 30-40 lat. Stosunkowo dużo odwiedzających Europę należy do starszych grup wiekowych.

Najwięcej (35%) wyjeżdżających za granicę (nie tylko do Europy) zamieszkuje stan Sao Paulo, 24% - Rio de Janeiro, 8% - Rio Grande do Sul, 7% - Minas Gerais, a 5% - Parane. Z badań internetowych wynika, że najwięcej zapytań dotyczących podróży do Europy generowanych jest przez mieszkańców następujących miast: Brasilia, Recife, Sao Paulo, Curitiba, Porto Alegre, Florianopolis, Rio de Janeiro i Belo Horizonte.

2. Wydatki na wyjazdy zagraniczne

Tabela 14, Wydatki na wyjazdy zagraniczne

Rok	Turystyka					
	Świat		Ameryka Południowa		Brazylia	
	Łącznie	Roczna zmiana(%)	Łącznie	Roczna zmiana(%)	Łącznie	Roczna zmiana(%)
2000	673,8	-	15,2	-	5,3	-
2001	688,5	2,18	14,6	(3,96)	4,8	(10,16)
2002	708,9	2,96	12,7	(13,01)	3,8	(20,70)
2003	696,6	(1,74)	13,7	7,87	4,1	9,19
2004	765,5	9,89	16,2	18,40	4,8	15,99
2005	809,0	5,68	18,3	12,82	5,4	11,76
2006	842,0	4,08	18,8	2,73	5,0	(6,68)
2007	897,8	6,63	21,0	11,70	5,0	-
2008	916,6	2,09	21,8	3,81	5,1	2,00
2009	882,1	(3,76)	21,4	(1,83)	4,8	(5,88)
2010	950,1	7,71	23,2	8,41	5,2	7,53
2011	994,2	4,64	25,2	8,62	5,4	5,27
2012	1 040,6	4,67	26,8	6,35	5,7	4,43
2013	1 088,5	4,60	27,2	1,49	5,8	2,40
2014	1 134,2	4,20	29,1	6,99	6,4	10,61
2015	1 186,2	4,58	30,8	5,84	6,3	(1,93)

Źródło: <http://www.dadosefatos.turismo.gov.br> (20.12.2017)

W powyższej tabeli widać, międzynarodowe wydatki Brazylijczyków na wyjazdy zagraniczne na tle świata i Ameryki Południowej. Brazylia stanowi 1/5 wydatków z turystyki zagranicznej w 2015 roku, w Ameryce Południowej w 2014 roku sytuacja wyglądała podobnie. Od 2009 roku odnotowuje się ciągły wzrost wydatków zarówno w Brazylii jak i w Ameryce Południowej, i na świecie. Powyższe dane pozwalają prognozować, że wydatki w najbliższych latach również będą rosnąć.

3. Poziom aktywności turystycznej mieszkańców danego kraju/regionu w turystyce zagranicznej

Wydatki na turystykę międzynarodową (mld USD)

Ryc. 8, Wydatki na turystykę

Źródło: data.worldbank.org (20.12.2017)

W 2015 wydatki na turystykę międzynarodową w Brazylii wyniosły 20.356 miliarda, czyli prawie o 10 miliardów mniej niż w roku 2014. Wydatki na podobnym poziomie plasowały się w roku 2010. Później stale rosły aż do 2015.

Liczba wyjazdów

Ryc.9, Liczba wyjazdów Brazylijczyków

Źródło: data.worldbank.org

Od 2010 roku liczba wyjazdów Brazylijczyków gwałtownie urosła i aż do 2015 roku utrzymywała się tendencja rosnąca. W 2014 roku liczba wyjazdów wyniosła 9,622 miliona, a w 2015 niewiele mniej, bo 9.469 miliona. W 2012 odbyło się najmniej wyjazdów spośród analizowanych lat, ponieważ niewiele ponad 2 miliony.

V. Znaczenie badanego rynku dla Polski

1. Analiza przyjazdów do Polski/regionu z opisywanego rynku

Tabela 15, Liczba udzielonych noclegów turystom zagranicznym

Kraj	Liczba udzielonych noclegów	Zmiana 2016/2015	Zmiana 2016/2015 (w %)	Udział w liczbie noclegów udzielonych turystom zagranicznym (w %)	Udział w liczbie udzielonych noclegów ogółem (w %)
Australia	78 447	11 533	17,2	0,5	0,1
Austria	137 652	9 293	7,2	0,9	0,2
Belgia	175 935	5 621	3,3	1,2	0,2
Białoruś	239 075	-37 051	-13,4	1,6	0,3
Brazylia	41 789	4 612	12,4	0,3	0,1
Bułgaria	32 051	2 053	6,8	0,2	0
Chiny	139 246	30 819	28,4	0,9	0,2
Cypr	9 029	1 113	14,1	0,1	0
Czechy	212 857	12 143	6	1,4	0,3
Dania	223 822	9 749	4,6	1,5	0,3
Estonia	62 036	-78	-0,1	0,4	0,1
Finlandia	151 451	5 537	3,8	1	0,2
Francja	474 909	23 020	5,1	3,2	0,6
Grecja	66 668	15 696	30,8	0,4	0,1
Hiszpania	410 399	29 959	7,9	2,7	0,5
Holandia	309 886	15 333	5,2	2,1	0,4
Indie	65 818	11 298	20,7	0,4	0,1
Irlandia	136 134	21 853	19,1	0,9	0,2
Izrael	378 611	42 512	12,6	2,5	0,5
Japonia	122 903	19 526	18,9	0,8	0,2
Kanada	87 242	11 899	15,8	0,6	0,1
Korea	53 296	-1 443	-2,6	0,4	0,1
Litwa	198 461	2 386	1,2	1,3	0,3
Luksemburg	9 425	750	8,6	0,1	0
Portugalia	67 523	6 163	10,0	0,5	0,1
Rosja	353 754	-21 728	-5,8	2,4	0,5
Rumunia	94 183	7 550	8,7	0,6	0,1
Słowacja	146 964	21 607	17,2	1	0,2
Słowenia	34 106	5 588	19,6	0,2	0
Szwajcaria	115 328	6 826	6,3	0,8	0,2
Szwecja	429 251	52 737	14	2,9	0,6
Turcja	78 186	1 962	2,6	0,5	0,1
Ukraina	868 530	222 258	34,4	5,8	1,1
USA	637 863	79 770	14,3	4,3	0,8
Węgry	151 760	19 230	14,5	1	0,2
Wielka Brytania	1 058 201	106 764	11,2	7,1	1,4
Włochy	577 033	47 207	8,9	3,9	0,8
Inne rynki	583 182	13 838 419	-104,4	5,0	1,1
Turyści zagraniczni	14 986 890	1229 233	8,9	100,0	19,5
Turyści krajowi	61 776 379				80,5
Ogółem	76 763 269				100,0

Źródła: Analiza rynków za rok 2016 objętych działaniami Zagranicznych Ośrodków Polskiej Organizacji Turystycznej. (20.12.2017)

Tabela 16, Liczba turystów zagranicznych korzystających z noclegów

Kraj	Liczba korzystających	Zmiana 2016/2015	Zmiana 2016/2015 (w %)	Udział w liczbie korzystających z bazy turystów zagranicznych (w %)	Udział w liczbie korzystających z bazy turystów ogółem (w %)
Australia	36 596	5 853	19	0,6	0,1
Austria	70 110	4 404	6,7	1,1	0,2
Belgia	84 547	1 244	1,5	1,4	0,3
Białoruś	166 557	-34 027	-17,0	2,7	0,6
Brazylia	17 086	645	3,9	0,3	0,1
Bulgaria	13 063	503	4	0,2	0
Chiny	82 148	21 623	35,7	1,3	0,3
Cypr	3 091	224	7,8	0,1	0
Czechy	115 526	9 821	9,3	1,9	0,4
Dania	93 268	2 618	2,9	1,5	0,3
Estonia	46 532	1 369	3	0,8	0,2
Finlandia	68 036	2 248	3,4	1,1	0,2
Francja	229 117	7 477	3,4	3,8	0,8
Grecja	28 724	7 219	33,6	0,5	0,1
Hiszpania	197 974	14 822	8,1	3,2	0,7
Holandia	146 263	6 599	4,7	2,4	0,5
Indie	22 681	3 069	15,6	0,4	0,1
Irlandia	54 102	7 495	16,1	0,9	0,2
Izrael	180 186	20 914	13,1	2,9	0,6
Japonia	66 595	13 973	26,6	1,1	0,2
Kanada	37 951	4 605	13,8	0,6	0,1
Korea	30 819	-3 636	-10,6	0,5	0,1
Litwa	142 953	10 491	7,9	2,3	0,5
Luksemburg	4 883	457	10,3	0,1	0
Łotwa	67 024	-5 715	-7,9	1,1	0,2
Malta	5 021	2 172	76,2	0,1	0
Niemcy	1 586 755	113 745	7,7	26	5,5
Norwegia	194 615	-7 478	-3,7	3,2	0,7
Szwajcaria	55 451	2 084	3,9	0,9	0,2
Szwecja	183 315	18 332	11,1	3	0,6
Turcja	31 985	634	2	0,5	0,1
Ukraina	334 016	48 970	17,2	5,5	1,2
USA	278 512	22 680	8,9	4,6	1
Węgry	76 467	10 290	15,5	1,3	0,3
Wielka Brytania	442 751	28 663	6,9	7,2	1,5
Włochy	252 515	22 228	9,7	4,1	0,9
Inne rynki	278 260	5 729 215	-105,1	5,5	1,1
Turyści zagraniczni	6 108 199	418 629	7,4	100,0	21,1
Turyści krajowi	22 812 679				78,9
Ogółem	28 920 878				100,0

Źródła: Analiza rynków za rok 2016 objętych działaniami Zagranicznych Ośrodków Polskiej Organizacji Turystycznej. (20.12.2017)

Tabele prezentują liczbę udzielonych noclegów i liczbę osób korzystających z bazy noclegowej. Brazylia w obu przypadkach stanowi jedynie 0,1% w stosunku do całego świata. Warto zauważyć, że w obu tabelach zmiany są rosnące, co pozwala nam

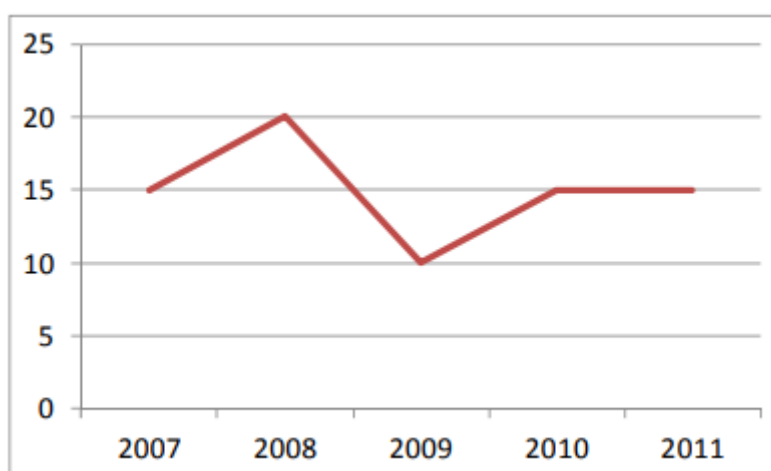
prognozować, że Brazylia staje się coraz bardziej atrakcyjna dla turystów i z roku na rok może ich przybywać coraz więcej.

Tabela 17, Liczba przyjazdów do Polski

Kraj/grupa krajów	Przyjazdy ogółem	Dynamika 2015/2014 w %	w tym turyści	Dynamika 2015/2014 w %
Ogółem	77 737	105,4	16 722	104,5
27 krajów UE	58 971	105,3	12 003	105,5
Stara UE	36 385	105,0	9 951	105,9
Niemcy	31 681	104,7	6 012	104,7
Wielka Brytania	949	110,1	753	113,4
Francja	599	104,7	456	106,8
Włochy	476	107,2	425	106,8
Niderlandy	521	107,0	430	107,8
Austria	447	103,5	369	103,9
Szwecja	333	112,1	287	111,7
<i>Pozostałe kraje 15UE</i>	<i>1 379</i>	<i>105,5</i>	<i>1 220</i>	<i>105,7</i>
Nowa UE	22 585	105,8	2 052	103,5
Czeska Republika	11 911	104,7	283	106,4
Słowacja	6 242	108,2	169	106,3
Litwa	2 789	107,1	632	104,5
Węgry	274	106,6	221	106,3
Łotwa	743	100,1	356	98,1
<i>Pozostałe kraje 12UE</i>	<i>626</i>	<i>103,1</i>	<i>391</i>	<i>102,6</i>
Sąsiedzi spoza Schengen	16 479	105,6	2 872	99,4
Ukraina	10 533	120,6	1 198	111,8
Białoruś	3 606	88,7	801	98,8
Rosja	2 339	83,3	873	87,0
Ważne zamorskie	806	103,3	631	102,4

Źródła: Charakterystyka krajowych i zagranicznych podróży mieszkańców Polski w 2016 r.; Uczestnictwo Polaków w wyjazdach turystycznych w 2013 r (20.12.2017)

Brazylia w tym zestawieniu zalicza się do krajów zamorskich, czyli ogólna liczba przyjazdów wynosi 806 tysięcy, w tym liczba turystów wyniosła 631 tysięcy, co stanowi około 3,77% w ujęciu przyjazdów ogółem.

Ryc. 10. Liczba przyjazdów Brazylijczyków do Polski (w tys.)

Źródło: Instytut Turystyki

Liczba przyjazdów Brazylijczyków w 2011 roku wynosiła około 15 tysięcy. Obecnie liczba ta ciągle rośnie, niestety nie znaleziono szczegółowych danych z bieżących lat. Mieszkańcy Brazylii nie muszą posiadać wiz do krajów strefy Schengen.

Tabela 18, Cele przyjazdów do Polski

Główne cele przyjazdów (%)	Ogółem	Niemcy	14 UE	Nowe kraje UE	Rosja Białoruś Ukraina	Główne zamorskie
Służbowe	24,3	10,3	19,7	47,4	42,0	19,7
Turystyczne	22,9	22,4	26,7	24,8	15,7	29,3
Odwiedziny	40,5	60,7	44,4	16,8	13,1	44,7
Tranzyt	2,8	1,2	2,0	4,6	8,0	0,4
Zakupy	4,5	2,0	0,4	3,6	18,9	0,0
Inne cele	5,1	3,5	6,8	2,7	2,3	5,9

Źródła: Charakterystyka krajowych i zagranicznych podróży mieszkańców Polski w 2016 r.; Uczestnictwo Polaków w wyjazdach turystycznych w 2013 r (20.12.2017)

Turyści z krajów zamorskich przeważnie przyjeżdżają do Polski by odwiedzić krewnych i znajomych 44,7%, 29,3% w celach turystycznych i 19,7% służbowo.

Tabela 19, Długość pobytu turystów w Polsce

Liczba noclegów (%)	Ogółem	Niemcy	14 UE	Nowe kraje UE	Rosja Białoruś Ukraina	Główne zamorskie
1 do 3 noclegów	52,5	40,5	41,4	87,9	85,1	15,8
4 do 7 noclegów	31,3	44,2	35,3	9,4	10,2	29,9
8 do 28 noclegów	14,5	14,5	21,6	2,4	4,1	40,4
Ponad 4 tyg.	1,7	0,7	1,7	0,3	0,7	13,8
Średnia liczba noclegów	5,5	5,5	6,3	2,3	2,9	15,9

Źródła: Charakterystyka krajowych i zagranicznych podróży mieszkańców Polski w 2016 r.; Uczestnictwo Polaków w wyjazdach turystycznych w 2013 r (20.12.2017)

Turyści odwiedzający Polskę najczęściej spędzają w niej od 8-28 noclegów. Jest to spowodowane dużą odległością Polski od krajów zamorskich w tym Brazylii oraz różnymi strefami czasowymi. Często odwiedzający muszą się zaaklimatyzować, co zajmuje kilka dni, dlatego krótkie pobyty nie cieszą się dużą popularnością.

Tabela 20, Wykorzystanie bazy noclegowej

Miejsce noclegów (%)*	Ogółem	Niemcy	14 UE	Nowe kraje UE	Rosja Białoruś Ukraina	Główne zamorskie
Hotele, motele	32,3	23,7	38,6	27,7	31,8	51,0
U rodziny lub znajomych	44,1	65,4	46,0	20,3	18,4	47,0
Pensjonaty	4,8	4,7	7,0	3,9	3,4	1,1
Kwatery prywatne	3,7	3,4	3,5	5,7	4,5	3,4
Inne	16,8	4,7	6,6	42,5	43,2	3,0

Źródła: Charakterystyka krajowych i zagranicznych podróży mieszkańców Polski w 2016 r.; Uczestnictwo Polaków w wyjazdach turystycznych w 2013 r (20.12.2017)

Goście z krajów zamorskich głównie śpią w hotelach i motelach (51%) albo u rodziny i znajomych (47%). Podobnie przedstawiają się statystyki pozostałych państw.

Turystyka do Polski

Większość przyjazdów do Polski, bo ok 80% generują dwie grupy wiekowe: 35-44 i 45 do 54 lat (po 40%); segment 55+ stanowi 13%. Szacuje się jednak, iż rzeczywista liczba Brazylijczyków odwiedzających Polskę może być nawet dwukrotnie większa, gdyż duża część Brazylijczyków, ze względu na swoje europejskie pochodzenie, podróżuje z podwójnym paszportem, ze względu na słabą współpracę polskiej i brazylijskiej branży turystycznej oraz brak połączeń lotniczych większość Brazylijczyków rozpoczyna podróż w innych niż Polska krajach europejskich.

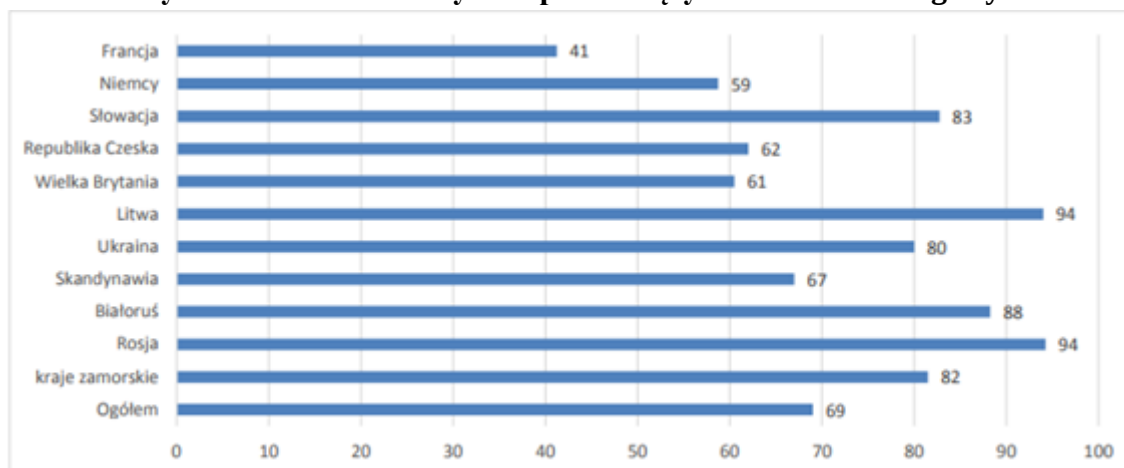
Potencjał stanowi Polonia brazylijska. Największe skupiska Polonii znajdują się w południowych stanach Brazylii: Paranie (wg danych polonijnych ok. 1,5 mln), Rio Grande do Sul (ok. 300 tys.), Santa Catarina (ok. 280 tys.) i Sao Paulo. Polonia składa się głównie z potomków emigrantów.

Tabela 21.Strategia marketingowa Polski na rynek Brazylii

Popyt realny	– miasta historyczne
Poszukiwany standard	– modne miejsca, restauracje oraz zakupy; preferują hotele czterogwiazdkowe, bogaty program kulturalny i zwiedzanie
Cele strategiczne	– budowa wizerunku wśród branży turystycznej – odświeżanie wśród Polonii obrazu współczesnej Polski
Rozpoznawalność <i>top of mind</i> i spontaniczna	– brak badań
Kanały dystrybucji	– B2B, B2B2C
Priorytetowe instrumenty	– portal internetowy w języku portugalskim – wykorzystanie portali V-4 i ETC – podróże studyjne dla prasy konsumenckiej i branżowej, udział w warsztatach i prezentacjach dla branży (działania w ramach Grupy V-4 i ETC)
Grupy docelowe	– stowarzyszenia polonijne – touroperatorzy
Produkty priorytetowe	– turystyka miejska i kulturowa – „Śladami Papieża Jana Pawła II”, zabytki UNESCO, zamki i pałace, miejsca związane z kulturą żydowską w Polsce – pobyty edukacyjne (studia i kursy językowe dla Polonii), – ekskluzywna oferta przygotowana na indywidualne zamówienia
Priorytetowe rynki emisyjne	– Sao Paulo – Rio de Janeiro – Rio Grande do Sul – Parana – Santa Catarina
Słabe strony produktów	– niewielki poziom komercjalizacji – brak bezpośredniego połączenia

Źródło: Strategia Marketingowa Polski w sektorze turystyki na lata 2012-2020

2. Analiza wydatków w Polsce turystów pochodzących z analizowanego rynku

Ryc. 11, Wydatki turystów w Polsce

Źródła: Charakterystyka krajowych i zagranicznych podróży mieszkańców Polski w 2016 r.; Uczestnictwo Polaków w wyjazdach turystycznych w 2013 r (20.12.2017)

Najwięcej wydają Rosja i Litwa (94 USD), co pewnie jest spowodowane tym, że oba te kraje przyjeżdżają do Polski tylko na zakupy. Turyści z krajów zamorskich średnio wydają 82 USD, czyli są w czołówce tabeli.

Tabela 22, Państwa odwiedzające Polskę

KRAJ	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Ogółem	89117.9	84514.9	61431.3	50734.6	52129.8	61917.8	64606.1	65114.9	66207.8
...Grecja	33.9	29.9	29.2	27.7	27.1	25.2	28.8	30.6	25.4
Słowenia	15.9	16.6	16.7	17.5	20.1	21.8	22.4	22.6	24.8
Chiny	5.4	5.0	5.0	6.4	5.1	7.7	11.3	15.1	18.3
Serbia i Czarnogóra	7.9	7.4	7.8	8.2	8.9	9.3	10.6	12.7	18.0
Brazylia	3.3	4.1	4.6	5.0	5.1	6.3	11.4	12.9	15.4

Źródło: <http://stat.gov.pl/gus> (20.12.2017)

Brazylia ma niewielki wpływ na rynek Polski. Niewiele Brazylijczyków odwiedza nasz kraj, dlatego też trudno znaleźć dokładne dane dotyczące przyjazdów Brazylijczyków do Polski. Większość danych dotyczy ogólnie krajów zamorskich. W 2007r odwiedziło nas 15,4 tysiąca Brazylijczyków, jest to niewielki odsetek w porównaniu do liczby wszystkich odwiedzających.

Podsumowanie

Brazylia z roku na rok notuje rekordy w liczbie odwiedzających. Tendencja ta szczególnie odznaczyła się w 2011 roku i cały czas się utrzymuje. Podpierając się danymi z ministerstwa turystyki liczba turystów zagranicznych przyjeżdżających do Brazylii w 2011 roku wzrosła o 5.3% w porównaniu do roku poprzedzającego. W 2011 roku aż 30% z 5,433,354 odwiedzających Brazylię przyjechało z Europy. Rośnie również liczba odwiedzających z innych krajów Ameryki Południowej, głównie z Argentyny. W 2011 roku przyjechało prawie 1,6 miliona Argentyńczyków. Jest to liczba o 14% większa w stosunku do roku poprzedniego. Ogólnie liczba turystów z Ameryki Południowej wzrosła o 10% z 2,3 miliona do 2,6 milionów w samym 2011 roku.

W 2013 roku odnotowano, że Brazylię odwiedziło ponad 6 milionów turystów, zostały wtedy podjęte działania mające na celu powiększenie tej liczby. Embratur intensywnie pracował nad tym, żeby w roku następnym na Mistrzostwa Świata w piłce nożnej liczba ta wzrosła o milion. Aktualnie turystyka jest jednym z głównych sektorów napędzających gospodarkę kraju. PKB pochodzące z turystyki kształtuje się na poziomie 3,6 procent. W turystyce zatrudnionych jest około 10 milionów obywateli Brazylii.

Brazylia cały czas stara się generować nowe miejsca pracy w sektorze turystycznym oraz zwiększaniem dochodów pochodzących z tego tytułu. Dobrą okazją do nakręcenia gospodarki była Olimpiada która odbyła się w sierpniu 2016 roku. Dzięki niej powstało dużo nowych, sezonowych miejsc pracy, przyjechało mnóstwo wielbicieli sportu, a także wiele wolontariuszy, chcących brać czynny udział w Olimpiadzie. Istnieją szacunki, że w 2017 roku Brazylię odwiedzi 10 milionów turystów.

Jeśli chodzi o ocenę pobytu w Brazylii przez turystów, to zdecydowana większość jest z niego zadowolona. Około 1/3 oceniła go jako w pełni satysfakcjonujący, ponad połowa jako satysfakcjonujący. Jedynie 2 % z turystów uznało go za niezadowolający.

Najchętniej odwiedzanym miejscem w Brazylii jest Rio, które od lat pozostaje w gronie najpiękniejszych miast na świecie. Już od paru lat gości ono około 1/3 wszystkich odwiedzających Brazylię. Rio przyciąga nie tylko karnawalem, ale też fakt, że spotkanie z nim często przerasta wszelkie oczekiwania.

Turystyka Brazylii ma niewielki wpływ na rynek Polski, ale z roku na rok staje się coraz bardziej istotny. Ogólnie Brazylia na przestrzeni lat bardzo się rozwinęła nie tylko turystycznie, ale i gospodarczo.

KLAUZULA

Wyrażam zgodę na opublikowanie wykonanego przeze mnie projektu na stronie AWF Kraków poświęconej realizacji przedmiotu „Rynki turystyczne i rekreacyjne”. Oświadczam, że został on wykonany zgodnie z obowiązującymi zasadami i nie narusza niczyich praw autorskich.

Bibliografia

Literatura

1. Geografia turystyczna świata. Cz.2/pod red. Jadwigi Warszńskiej, Warszawa: Wydaw.Naukowe PWN, 2000
2. Kruczek Z. (red)., 2008, Kraje pozaeuropejskie. Zarys geografii turystycznej, Wyd. Proksenia, Kraków
3. Poznaj gospodarkę. Brazylia, Studenckie Koło Naukowe Finansów Wydziału Zarządzania UW, Warszawa 2014,

Źródła internetowe

1. Analiza rynków za rok 2016 objętych działaniami Zagranicznych Ośrodków Polskiej Organizacji Turystycznej
2. Caracterizacao e dimensionamento do turismo domestico no Brasil
3. Charakterystyka krajowych i zagranicznych podróży mieszkańców Polski w 2016 r.; Uczestnictwo Polaków w wyjazdach turystycznych w 2013
4. <http://www.dadosefatos.turismo.gov.br>
5. <https://data.worldbank.org>
6. <http://encyklopedia.pwn.pl/haslo/Brazylia-Ludnosc;4573846.html>
7. <http://www.oecd.org/brazil/bytopic/>
8. <http://stat.gov.pl/gus>
9. Strategia Marketingowa Polski w sektorze turystyki na lata 2012-2020
10. unwto.org
11. www.wttc.org
12. www.v-brazil.com

Spis rycin

Rycina 1, Podział grup etnicznych w Brazylii.....	6
Rycina 2, Poziom inflacji w Brazylii.....	12
Rycina 3, Główne środki lokomocji w podróżach krajowych	16
Rycina 4, Główne środki lokomocji turystów po Brazylii	21
Rycina 5, Wpływy z turystyki w Brazylii w latach 1993-2016.....	22
Rycina 6, Prognozowane wpływy z turystyki	23
Rycina 7, Liczba przyjazdów do Brazylii.....	26
Rycina 8, Wydatki na turystykę	29
Rycina 9, Liczba wyjazdów Brazylijczyków	30
Rycina 10, Liczba przyjazdów Brazylijczyków do Polski.....	33
Rycina 11, Wydatki turystów w Polsce.....	37

Spis tabel

Tabela 1, Motywy podróży Brazylijczyków.....	15
Tabela 2, Najczęściej odwiedzane miejsca przez Brazylijczyków	15
Tabela 3, Przeciętna długość podróży krajowych.....	16
Tabela 4, Liczba lotów krajowych wg lat.....	17
Tabela 5, Liczba lotów krajowych wg miesięcy	18
Tabela 6, Docelowe kraje turystów	18
Tabela 7, Liczba przyjazdów do Brazylii.....	19
Tabela 8, Cele podróży do Brazylii.....	20
Tabela 9, Miejsca zakwaterowania turystów	20
Tabela 10, Długość pobytu w Brazylii.....	21
Tabela 11, Przychody z wymiany turystycznej	23
Tabela 12, Przychody z turystyki międzynarodowej.....	24
Tabela 13, Główne regiony koncentracji ruchu turystycznego.....	25
Tabela 14, Wydatki na wyjazdy zagraniczne.....	28
Tabela 15, Liczba udzielonych noclegów turystom zagranicznym	31
Tabela 16, Liczba turystów zagranicznych korzystających z noclegów.....	32
Tabela 17, Liczba przyjazdów do Polski.....	33
Tabela 18, Cele przyjazdów do Polski.....	34
Tabela 19, Długość pobytu turystów w Polsce	34
Tabela 20, Wykorzystanie bazy noclegowej.....	35
Tabela 21, Strategia marketingowa Polski na rynek Brazylii.....	36
Tabela 22, Państwa odwiedzające Polskę.....	37